

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ved lov nr. 331 af 24. september 1961 om garantier eller lån til bygning af mindre fragtskibe fik handelsministeren bemyndigelse til af statskassen at yde lån eller garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe inden for et rammebeløb på 8 mill. kr. i hvert finansår. Ved lov nr. 416 af 18. december 1968 blev dette beløb forhøjet til 20 mill. kr. på grund af stedfundne prisstigninger samt behovet for større, kraftigere og mere moderne udstyrede skibe.

Ved lov nr. 618 af 17. december 1976 blev garantirammen atter forhøjet, denne gang til 60 mill. kr. Samtidig blev adgangen til at yde lån fjernet.

Den almindelige krise i skibsfartserhvervet medførte i årene 1976-79 en ufuldstændig udnyttelse af den garantiramme, som blev fastlagt ved loven af 1976. I de seneste to finansår, 1980 og 1981, har der imidlertid været en stigende interesse fra den mindre skibsfarts side for at udnytte ordningen. I begge disse år har interessen givet sig udslag i et sådant antal kvalificerede ansøgninger under ordningen, at det i adskillige tilfælde har været nødvendigt at begrænse garantien til en del af det beløb, hvorom der har været ansøgt, eller helt at afslå ansøgningen. I 1980 indkom der således kvalificerede ansøgninger til et beløb af 67,5 mill. kr., mens tallet for 1981 voksede til 172,3 mill. kr. Ved udgangen af januar måned 1982 foreligger der allerede ansøgninger for et beløb, der svarer til hele den gældende ramme for 1982 på 60 mill. kr. Da den stærkt øgede efterspørgsel efter garantier under denne ordning således ikke synes at være af forbigående karakter, er der behov for at udvide garantirammen væsentligt, således at denne efterspørgsel i fremtiden vil kunne imødekommes i et rimeligere omfang end hidtil. Der vil stort set være tale om justering af garantirammen svarende til de i perioden siden 1976 indtrufne prisstigninger.

De lån, der garanteres, ydes i almindelighed gennem Danmarks Skibskreditfond. Danske rederier kan her i forbindelse med kontrakter, der indgås i 1982 for levering fra danske værfter eller fra

værfter i andre EF-lande inden udgangen af 1985, opnå 12-årige lån med 2 års afdragsfrihed på et beløb svarende til 80 pct. af kontraktsummen og til en effektiv rente på 8 pct. p.a. Denne ordning er i overensstemmelse med det af EF's Råd vedtagne 5. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien og er godkendt af EF-Kommissionen.

Garantien ydes i praksis for den dårligst prioriterede del af det lån, Danmarks Skibskreditfond yder mod første prioritets panteret i det finansierede skib. Skibskreditfonden forlanger supplerende sikkerhed for den del af lånebeløbet, der skal tilbagebetales senere end 7 år efter levering, idet det dog samtidig gælder, at det ugaranterede lån aldrig må overstige 50 pct. af skibets handelsværdi efter Fondens skøn.

De nævnte krav medfører i almindelighed, at der må stilles garantier på mellem 40 og 50 pct. af skibenes kontraktsum. Danske redere stilles hermed nu over for lidt lempeligere krav, end det har været tilfældet for kontrakter indgået inden udgangen af 1981 under den dagældende finansieringsordning. Som følge af indskrænkningen i den afdragsfrie periode fra 4 til 2 år - en indskrænkning, der i sig selv har udgjort en stramning af lånevilkårene - er Skibskreditfondens garantikrav blevet mindre belastende, fordi lånene hurtigere tilbagebetales.

De hidtil ydede garantier har kun i et enkelt tilfælde medført et tab for statskassen på 50.000 kr.

Der har hidtil ikke været noget krav om betaling af en risikopræmie knyttet til ordningen. Med lovforslaget åbnes der imidlertid mulighed for, at industriministeren efter aftale med finansministeren kan fastsættes en sådan. Denne fastsættelse skal i givet fald ske under hensyn til de omkostninger for staten, som må forventes i medfør af garantiforpligtelsen, og den præmie, som normalt betales for lignende garantier indhentet ad kommercielle kanaler.

Lovforslaget vil i lighed med den hidtidige lov bidrage til at støtte den mindre skibsfart, hvilket ikke blot har betydning for beskæftigelsen i sø-